

Допомога у подальшому удосконаленні виборчого процесу в Україні

План дій

16 червня 2004

Координатор проектів ОБСЄ в Україні
Україна, м. Київ 01034, вул. Стрілецька 16

	2
I. Вступ	3
II. Структура Плану дій	3
III. Верховенство права	4
А. Законодавча структура	4
В. Компонент Верховенства Права	5
IV. Вибірчі процедури	10
А. Компонент виборчих процедур	10
В. Сфери координації	15
V. ЗМІ	23
А. Компонент ЗМІ	23
В. Сфери координації	25
VI. Робоча Група Високого Рівня (РГВР)	27
А. Компонент РГВР	27
В. Процедурні механізми	28
VII. Скорочення	30

I. Вступ

Зі згоди та при повній участі органів влади України, а також повній участі міжнародної спільноти, Координатор проектів ОБСЄ в Україні, у рамках проекту допомоги органам влади України та іншим особам, задіяним у координації діяльності, яка пов'язана з виборами і здійснюється сторонами, зайнятими у подальшому удосконаленні виборчого процесу в Україні, подав цей План дій органам державної влади України. Діяльність, яка розглядається тут, дає унікальну можливість усім задіяним сторонам, що беруть участь у підготовці до справедливих та прозорих виборів, підтвердити репутацію України, як демократичної держави з добре налагодженими структурами, як на національному так і на міжнародному рівнях.

План дій включає стільки загальних видів діяльності, скільки можливо передбачити на цьому етапі, а також визначає конкретних виконавців та діяльність у виборчому процесі. План дій є робочим документом, відкритим для доповнень, які можуть постійно вноситись на основі ідей та вимог, що виникають у процесі накопичення досвіду.

II. Структура Плану дій

План дій базується на пропозиції проекту, яку розповсюдив Координатор проектів ОБСЄ в Україні, разом з пропозиціями, погодженими під час першої зустрічі Робочої групи високого рівня (РГВР), яка складається з представників міжнародної спільноти та органів державної влади України. План дій визначає три основні тематичні напрями та очікувану працю РГВР:

- Верховенство права
- Виборчі процедури
- ЗМІ
- Робоча група високого рівня

Кожний тематичний напрям поділяється на підрозділи, які організовані таким чином, аби визначення відповідних виконавців у кожному тематичному напрямі з'являлося у першому підрозділі. Наступний підрозділ у кожному напрямі містить більш конкретний опис дій, для яких визначені виконавці обговорили плани виконання. Підрозділи пов'язані між собою системою посилань для полегшення роботи читача з різними підрозділами тексту, що відповідають один одному.

Методологія відділу з виборчих питань Координатора проектів ОБСЄ в Україні є такою, що спочатку визначаються виконавці, які працюють за трьома тематичними напрямками: верховенство права, виборчі процедури та ЗМІ. Далі, ці виконавці згодом використовуються для накопичення інформації про усі види пов'язаної з виборами діяльності, яка здійснюється і запланована в Україні. І нарешті, інформація перевіряється у відповідності до діяльності, передбаченої цим Планом дій, з метою визначення прогалин або дублювань. Після цього, відділ з виборчих питань Координатора проектів ОБСЄ в Україні направляє цю інформацію відповідним виконавцям, які, в особливих випадках, можуть представляти собою РГВР. В інших випадках, координація відбувається на рівні відповідних виконавців, з метою забезпечення максимально повного впровадження цього Плану дій в життя. Кінцева мета полягає у тому, щоб усі зацікавлені сторони допомагали органам влади України у здійсненні всіх відповідних кроків, необхідних для подальшого вдосконалення виборчого процесу в Україні.

III. Верховенство права

Цей тематичний напрям починається з підрозділу А, в якому йдеться про структуру законодавства, у межах якої відбуваються вибори. У зв'язку з можливими змінами у законодавчій структурі, необхідно запровадити певну гнучкість, аби надати рекомендації стосовно запропонованих поправок або законопроектів, а також адаптувати роботу ВРРГ та Координатора проектів ОБСЄ в Україні до нових обставин, якщо виникне така необхідність.

Підрозділ В починається з формування Робочої групи з верховенства права (РГВП), після чого слідує дії, передбачені підрозділом С у сфері Верховенства права. Мета полягає у тому, щоб у якомога більшому обсязі надати допомогу існуючим українським інституціям та структурам для впровадження діючого законодавства та полегшення доступу виборців, працівники виборчих комісій, судів, державних комітетів, кандидатів та інших осіб задіяних у виборах до відповідної правової допомоги.

А. Законодавча структура

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
1. Повний огляд структури законодавства в тематичних напрямках: нові та чинні закони про вибори, а також відповідні закони про ЗМІ.	Бюро з демократичних інституцій та прав людини (ODIHR), Представник ОБСЄ з питань свободи слова (RFoM), Центральний Виборча Комісія України (ЦВК), Комітет Верховної Ради (ВР) з питань правової політики, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Міністерство юстиції України, Державний комітет з питань інформаційної політики, телебачення та радіомовлення, Американська Асоціація Юристів/Правова ініціатива у Центральній Європі та Євразії (ABA/CEELI), Програма сприяння парламенту України (PDP), Всеукраїнська Незалежна Суддівська Асоціація, Комітет виборців України (КВУ),	Координатор проектів ОБСЄ в Україні, разом з ODIHR, RFoM та іншими відповідними сторонами, здійнять повний огляд чинного законодавства про вибори та загальної структури законодавства, беручи до уваги можливі зміни у Конституції України, Законі “Про вибори Президента України”, законах, які регулюють структуру та функції ЦВК, відповідних законах про ЗМІ та в інших відповідних законах.	Рекомендації, прийняті Верховною Радою.	Має бути завершено не пізніше 4 травня 2004 року.

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
2. Встановити рівень готовності до реагування на можливі зміни у структурі законодавства.	Коаліція “Свобода вибору”. ЦВК, ODIHR, RFoM, Комітет ВР з питань правової політики, Уповноважений ВР з прав людини, Міністерство юстиції України.	Встановити рівень готовності для забезпечення реагування на можливі зміни у структурі законодавства та передбачення можливих варіантів розвитку подій, які впливають на впровадження Плану дій	1. Забезпечити готовність Координатора проектів ОБСЄ в Україні до якнайшвидшої адаптації свого Плану дій до потенційних змін у законодавстві. 2. Встановити рівень готовності для забезпечення можливості реагування на ймовірні зміни у законодавчій структурі.	

В. Компонент Верховенства Права

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
1. Створення Робочої групи з верховенства права (РГВП).	РГВП: Суди, Уповноважений ВР з прав людини, НГО, Міжнародна спільнота, Комітет ВР з питань правової політики, ЦВК, Міністерство юстиції.	РГВП проводитиме регулярні зустрічі з метою здійснення оцінки потреб для прийняття рішення стосовно дій, які необхідні для підтримки питань, що стосуються верховенства права у виборчому процесі.	1. Інституціоналізовані засідання. 2. Визначення дублювання та прогалин. 3. Досягнення консенсусу з питань ліквідації сфер дублювання та прогалин: призначення відповідних виконавців. 4. Встановлення каналів зв'язку між РГВП та РГВР. 5. Створення протоколів, що визначають інформацію, яку слід розмістити на вебсайті	С:1, С:2, С:3, С:4

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
2. Підтримка встановлення відносин з відповідними судами в Україні.	Суди районного, обласного та національного рівня.	Підтримка встановлення безпосередніх робочих зв'язків із судами відповідних рівнів та/або відносин, які здійснюються через центри правової допомоги.	1. Збір інформації про судові процедури. 2. Збір інформації, необхідної для сприяння в оцінці потреб судів у відношенні до процедур, пов'язаних з виборами, з метою визначення необхідності подальших дій.	С:1, С:4.
3. Підтримка встановлення відносин з центрами правової допомоги.	АВА/СЕЕЛІ, Харківська правозахисна група (ХПГ), ЦВК, комітет ВР з питань державного будівництва та місцевого самоврядування	Підтримка встановлення прямих робочих відносин із центрами правової допомоги на загальнонаціональному рівні.	1. Допомога в роботі по забезпеченню можливості для всіх виборців звертатися за захистом виборчих прав у разі їх порушень. 2. Оцінка інформації про порушення виборчих прав. 3. Оцінка інформації, необхідної для визначення потреб у допомозі центрам правової допомоги.	С:3, С:1
4. Встановлення відносин з Уповноваженим Верховної Ради з прав людини.	Уповноважений ВР з прав людини.	Встановлення безпосередніх робочих відносин із Уповноваженим ВР з прав людини.	1. Підтримка роботи зі скаргами, які надходять до Уповноваженого ВР з прав людини через відповідні центри правової допомоги та суди. 2. Допомога у розбудові відносин між судами, центрами правової допомоги, ЦВК та Уповноваженим ВР з прав людини з метою уникнення дублювання для	С:3, С:4.

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
			забезпечення стабільної роботи відповідних задіяних у виборах структур в Україні.	
5. Встановлення відносини з Центральною Виборчою Комісією України з метою оцінки їхньої потреби у допомозі ОБСЄ.	ЦВК.	Встановити безпосередні робочі відносини з ЦВК на різних рівнях, із залученням відповідних співробітників, які беруть участь у роботі в межах тематичного напрямку верховенства права.	1. Все згадане вище, а також допомога в інформуванні про роль ЦВК як арбітра у справах по скаргах, що стосуються виборів. 2. Допомога органам влади України у координуванні рекомендацій стосовно внесення змін до законодавства про вибори.	С:1, С:2, С:3, С:4.
6. Встановлення відносини з Комітетом Верховної Ради з питань правової політики та Комітетом з державного будівництва та місцевого самоврядування з метою оцінки їхньої потреби у допомозі ОБСЄ.	Комітет ВР з питань правової політики та Комітет ВР з державного будівництва та місцевого самоврядування.	Встановити безпосередні робочі відносини з комітетами ВР, які беруть участь у справах, пов'язаних з виборами.	Створити канал комунікації із законодавчим органом України, за допомогою якого можна передавати рекомендації стосовно законодавства про вибори.	
7. Встановити відносини з Міністерством юстиції України з метою оцінки його потреби у допомозі ОБСЄ.	Міністерство юстиції України.	Встановити безпосередні робочі відносини з Міністерством юстиції України у сфері Верховенства права.	Створити канал комунікації з Міністерством юстиції України, за допомогою якого можна передавати рекомендації стосовно законодавства про вибори.	

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
8. Визначити інших осіб, пов'язаних зі сферою верховенства права.	Усі відповідні робочі групи.	Визначити інші НГО та структури, які пов'язані з питаннями Верховенства права	Об'єктивна оцінка подій.	С:1, С:2, С:3, С:4.

С. Області координації

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
1. Визначення суб'єктів тренінгів: суддів, юристів, волонтерів, груп громадських інтересів, а також інших зацікавлених осіб та груп	РГВП: ЦВК, RFoM, Комітет ВР з питань правової політики, Міністерство юстиції України.	На засіданнях робочої групи визначатимуться суб'єкти тренінгів.	1. Визначення суб'єктів тренінгів шляхом оцінки їх потреб. 2. Вироблення методології здійснення оцінки потреб з питань тренінгу.	
2. Визначення тренерів для проведення тренінгів.	РГВП: ЦВК, RFoM, Комітет ВР з питань правової політики, Міністерство юстиції України.	Тренери визначаються на засіданнях робочої групи РГВП.	Список тренерів, узгоджений з переліком суб'єктів тренінгів, визначених вище.	
3. Координація допомоги виборцям та кандидатам.	Центри правової допомоги, юристи, Уповноважений ВР з прав людини, ЦВК, Міністерство юстиції, Всеукраїнська міжвідомча координаційно-методична рада з правової освіти населення.	Допомога органам влади України та іншим задіяним особам у забезпеченні поінформованості українських виборців та кандидатів про те, куди вони можуть направляти скарги з приводу	1. Допомога органам влади України у забезпеченні направлення усіх скарг на розгляд відповідним органам влади та розгляду їх на рівні, який є необхідним для прийняття рішень. 2. Інформування про різні	

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
		порушення їх прав.	повноваження усіх задіяних сторін.	
4. Розроблення пропозицій стосовно існуючої інформації про порушення і невідповідності та розслідувань таких фактів.	РГВП: ЦВК, RFoM, Комітет ВР з питань правової політики, Міністерство юстиції України.	Координація діяльності сторін, задіяних у розгляді скарг стосовно виборів та передача результатів розслідувань відповідним сторонам.	Створення каналів комунікації з РГВП та іншими зацікавленими сторонами з метою інформування відповідних органів влади про можливі випадки недодержання демократичних стандартів.	

IV. Виборчі процедури

Цей тематичний напрям пов'язаний з усіма технічними аспектами виборчого процесу, а також з просвітою посадовців, які працюють у сфері виборів, та покращенням проінформованості виборців.

А. Компонент виборчих процедур

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
1. Формування Робочої групи з виборчих процедур (РГВП).	РГВП: ЦВК, Уповноважений ВР з прав людини, НГО, міжнародна спільнота (до групи також можуть входити інші зацікавлені особи).	РГВП проводитиме регулярні зустрічі з метою здійснення оцінки потреб для прийняття рішень стосовно дій, які необхідні для розв'язання питань, пов'язаних з виборчими процедурами.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інституціоналізовані засідання. 2. Визначення дублювання та прогалин у сферах підготовки задіяних у виборах посадовців, просвіти виборців та кандидатів, а також виготовлення та розповсюдження навчальних матеріалів. 3. Досягнення консенсусу щодо шляхів вирішення проблем пов'язаних з дублюваннями та прогалинами: призначення відповідних виконавців. 4. Створення протоколів по обміну інформацією між РГВП та РГВР . 5. Створення протоколів, що визначатимуть інформацію, яку слід розміщувати на вебсайті. 	В:1, В:5, В:13.

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
2. Встановлення відносин з ЦВК.	ЦВК.	Встановити безпосередні робочі відносини з ЦВК.	1. Робочі відносини з метою сприяння у різних сферах координування, які згадуються у Розділі III:В. 2. Сприяння розбудові відносин між ЦВК, Уповноваженим ВР з прав людини та відповідними членами громадського суспільства, з метою забезпечення стабільності структур, які мають відношення до виборів в Україні. 3. Поліпшення спостереження на виборчих дільницях, які обслуговують українців за кордоном.	В:1, В:2, В:3, В:4, В:5, В:6, В:6, В:7, В:8, В:9, В:10, В:11, В:12, В:13, В:14, В:18, В:19, В:20, В:21, В:22, В:23, В:24, В:25.
3. Встановлення відносини з Уповноваженим ВР з прав людини у сфері виборчих процедур.	Уповноважений ВР з прав людини.	Встановити безпосередні робочі відносини з Уповноваженим ВР з прав людини з прав людини.	Сприяння розбудові відносин між ЦВК, Уповноваженим ВР з прав людини та відповідними НГО, з метою забезпечення стабільності структур, які мають відношення до виборів в Україні.	В:6, В:7, В:8, В:9, В:11, В:12, В:13, В:14, В:15, В:16, В:17, В:18, В:19.
4. Удосконалення знань стосовно заходів, які здійснювалися	ЦВК, РГВП, Комітет виборців України (КВУ), Уповноважений ВР з прав	Визначити та координувати з відповідними	Підвищення рівня знань щодо попередніх заходів з підготовки задіяних у	Усі.

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
раніше для підготовки посадовців.	людини, Коаліція “Свобода вибору”.	виконавцями, які раніше брали участь у підготовці задіяних у виборах посадовців.	виборах посадовців та сприяння їх підготовці до наступних виборів.	
5. Допомога органам влади України у забезпеченні широкомасштабної просвіти задіяних у виборах посадовців.	ЦВК, РГВП, КВУ, Національний демократичний інститут (НДІ), Міжнародний республіканський інститут (МРІ), Центр політичної просвіти (ЦПО), Коаліція “Свобода вибору”.	Координація роботи з відповідними виконавцями у сфері допомоги органам влади України в підготовці та навчанні виборців.	Підготовлені працівники виборчих комісій на загальнонаціональному рівні.	Усі.
6. Підвищення рівня знань стосовно матеріалів для просвіти виборців, на основі досвіду попередніх виборчих кампаній.	ЦВК, РГВП, КВУ, НДІ, МРІ, ЦПО, Коаліція “Свобода вибору”.	Координація роботи з відповідними виконавцями для допомоги органам влади України у сфері просвіти виборців.	Підвищений рівень знань стосовно матеріалів для просвіти виборців, на основі досвіду попередніх виборчих кампаній з метою сприяння просвіті виборців на наступні вибори.	Усі.
7. Допомога органам влади України у поліпшенні просвіти виборців.	ЦВК, РГВП, КВУ, НДІ, МРІ, ЦПО, Коаліція “Свобода вибору”.	Координація роботи з відповідними виконавцями для допомоги органам влади України у сфері просвіти виборців.	Сприяння прпросвіті виборців на основі загальної методології, затвердженої органами влади України.	Усі.
8. Допомога органам влади України у виготовленні та розповсюдженні матеріалів для просвіти виборців.	ЦВК, РГВП, КВУ, НДІ, МРІ, ЦПО, Коаліція “Свобода вибору”.	Координація роботи з відповідними виконавцями для допомоги органам влади України у сфері підготовки та просвіти виборців.	Своєчасне та достатнє виготовлення і розповсюдження матеріалів по всій Україні для просвіти виборців.	Усі.

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
9. Допомога органам влади України в удосконаленні просвіти молоді та її залучення до участі у виборах.	ЦВК, РГВП, КВУ, ЦПО, Американські ради, Коаліція “Свобода вибору”, Рада з міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX).	Координація роботи з відповідними виконавцями у сфері просвіти виборців.	Підвищений рівень знань у молоді та її участь у виборах.	В:5, В:9.
10. Сприяння у проведенні інтернет-конференцій у сфері просвіти виборців.	ЦВК.	Координація роботи з відповідними виконавцями у сфері просвіти виборців з використанням інтернет-ресурсів.	Підвищення використання інтернет-ресурсів у сфері просвіти виборців.	В:5, В:10.
11. Допомога органам влади України у сприянні просвіти виборців та кандидатів через структури політичних партій.	ЦВК, НДІ, МРІ, Коаліція “Свобода вибору”.	Координація роботи з відповідними виконавцями для допомоги органам влади України у сфері підготовки та просвіти виборців.	Інтенсивне використання партійних структур для сприяння просвіти виконавців, які задіяні у пов’язаній з виборами роботі.	В:5, В:6, В:7, В:16, В:17.
12. Встановлення відносин з “мозковими центрами” України, які займаються виборчими питаннями.	ЦВК, Український центр економічних та політичних досліджень імені Олександра Разумкова, Центр миру, конверсії та зовнішньої політики України	Встановлення відносин з українськими “мозковими центрами”, які займаються виборчими питаннями.	Експертні поради стосовно процедур голосування, матеріалів, пов’язаних з виборами, опитувань громадської думки, оцінки кандидатів, “exit poll”, та	Усі.

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
	(ЦМКЗПУ), Демократичні ініціативи, Міжнародний центр політичних досліджень.		інших питань пов'язаних з виборами.	
13. Визначення інших виконавців, які беруть участь у сфері виборчих процедур.	Усі відповідні робочі групи.	Визначити інші НГО та структури, які беруть участь у справах, пов'язаних з виборчими процедурами.	Об'єктивна оцінка подій.	Усі.
14. Допомога органам влади України у перевірці статусу виборчих діляниць.	ЦВК, Коаліція “Свобода вибору”, суди.	Координація роботи з відповідними виконавцями для допомоги органам влади України у сфері підготовки та просвіти виборців.	Своєчасна та відкрита перевірка статусу виборчих діляниць.	Усі.
15. Допомога органам влади України у сприянні спостереженню за виборчими діляницями, які обслуговують українців за кордоном.	ЦВК, МЗС, Коаліція “Свобода вибору”.	Координація роботи з відповідними виконавцями для допомоги органам влади України у сфері просвіти виборців.	Сприяння у спостереженні за виборчими діляницями, які обслуговують українців за кордоном.	Усі.

В. Сфери координації

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
1. Визначити прогалини та дублювання у сфері тренінгів для працівників виборчих комісій.	РГВП: ЦВК, НГО, міжнародна спільнота.	На зустрічах РГВП визначатимуться прогалини та дублювання у сфері просвіти працівників виборчих комісій.	1. Роблячи оцінку потреб створити повномасштабну, національну стратегію підготовки місцевих працівників виборчих комісій для забезпечення наявності у них достатнього рівня знань та навичок, які є необхідними для успішного виконання ними своїх функцій. 2. Допомога органам влади України у координації діяльності, пов'язаної з підготовкою працівників виборчих комісій	
2. Визначити групи громадських інтересів, міжнародних експертів та інших осіб, які навчатимуть посадовців з Територіальних виборчих комісій (ТВК) та Дільничих виборчих комісій (ДВК).	РГВП: ЦВК, НГО, міжнародна спільнота.	РГВП визначить тренерів, які здійснюватимуть підготовку посадовців ТВК та ДВК, а також проінформує про різні повноваження задіяних виконавців.	Перелік тренерів, узгоджений з суб'єктами тренінгів.	

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
3. Визначення інших суб'єктів тренінгів у сфері виборчих процедур.	РГВП: ЦВК, НГО, міжнародна спільнота.	Засідання РГВП визначать суб'єктів тренінгів.	1. Шляхом оцінки потреб визначити суб'єктів тренінгів у сфері виборчих процедур. 2. Вироблення методології для здійснення оцінки потреб з питань тренінгів.	
4. Підтримка навчання визначених тренерів.	ЦВК.	Підтримка навчання тренерів, яке заздалегідь узгоджене з потребами тренінгів.	Повний комплекс навчання та задіяння тренерів з метою забезпечення найбільш ефективного задоволення потреб у підготовці тренінгів, забезпечення місцевих працівників виборчих комісій необхідними знаннями для успішного виконання їхніх функцій.	
5. Підготовка працівників виборчих комісій до додаткових виборів обласного та міського масштабу.	РГВП: ЦВК, НГО, міжнародна спільнота. Комітет ВР з питань державного будівництва та місцевого самоврядування, Координатор проектів ОБСЄ в Україні.	Навчальні семінари у зв'язку з обласними та міськими додатковими виборами.	Допомога органам влади України у підвищенні обізнаності з міжнародними виборчими стандартами серед місцевих виборчих посадовців та місцевих органів влади.	

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
6. Визначення прогалін та дублювань у сфері просвіти виборців.	РГВП: ЦВК, НГО, міжнародна спільнота.	На засіданнях РГВП буде визначено сфери, у яких є прогаліни, проінформовано про конкретні повноваження задіяних виконавців та прями ресурси.	1. Шляхом оцінки потреб, надання допомоги органам влади України у створенні повномасштабної, національної кампанії з просвіти виборців. 2. Вироблення методології для здійснення оцінки потреб стосовно просвіти виборців. 3. Координація діяльності виконавців, які задіяні в просвіті виборців.	
7. Підтримка створення та розповсюдження серед місцевих задіяних у виборах посадовців посібників з виборів, у яких детально викладено закони про вибори та виборчі процедури.	РГВП: ЦВК, НГО, міжнародна спільнота.	Розробити та розповсюдити посібники з виборів.	Допомога органам влади України у забезпеченні наявності у місцевих задіяних у виборах посадовців знань та навичок, необхідних для успішного виконання їх функцій.	
8. Сприяння висвітленню виборчого законодавства засобами масової інформації.	ЦВК, Хартія-4, “Київська незалежна медіа-профспілка”, Українська Асоціація Видавців Періодичної Преси (УАВПП), IREX, Делегація Євросоюзу, Державний комітет телебачення та радіомовлення, Комітет ВР з питань свободи слова та	Підвищення інформованості громадян з тем, що охоплюють широке коло питань – від законодавства по виборам та виборчим процедурам до інформації про кандидатів – через регіональні газети та газети м. Києва.	1. Допомога органам влади України у забезпеченні інформованості виборців в Україні про свої виборчі права, про процедури голосування та надання їм можливості зробити проінформований вибір у день виборів.	

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
	інформації.			
9. Підтримка участі молоді у виборах.	ЦВК, Коаліція “Свобода вибору”, КВУ, IREX, Американські ради, Державний комітет з питань інформаційної політики, телебачення та радіомовлення, Комітет Верховної Ради з питань свободи слова та інформації, Міністерство України у справах сім’ї, дітей та молоді.	Координація зусиль у підтримці обізнаності молоді з виборчими процедурами.	1. Допомога органам влади України у забезпеченні спонукання молоді України (частини населення, яка завжди була найменш активною на виборах) до голосування та обізнаності з виборчих прав та процедур. 2. Скоординовані зусилля різних виконавців для забезпечення максимального охоплення.	
10. Підтримка інтернет-конференцій.	ЦВК, IREX, Державний комітет з питань інформаційної політики, телебачення та радіомовлення, Комітет Верховної Ради з питань свободи слова та інформації.	Влаштування інтернет-конференцій з виборчих прав, процедур голосування та інших питань, що стосуються виборчих процедур.	Допомога органам влади України у ознайомленні з виборчими правами та процедурами якомога більшої кількості виборців України.	
11. Підтримка створення та розповсюдження матеріалів, які роздаються на виборчих дільницях у день виборів.	ЦВК, Державний комітет з питань інформаційної політики, телебачення та радіомовлення, Комітет ВР з питань свободи слова та інформації.	Надання матеріалів, які інформують виборців про їхні права та процедури голосування, для виборчих дільниць.	Допомога органам влади України у ознайомленні з виборчими правами та процедурами якомога більшої кількості виборців України.	

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
12. Підтримка розробки теле- та радіо-роликів.	ЦВК, Інтерньюс, IREX, Український освітній центр реформ (CURE), Державний комітет з питань інформаційної політики, телебачення та радіомовлення, Комітет Верховної Ради з питань свободи слова та інформації.	Розміщення непропагандистських, інформативних радіо- та теле-роликів про виборчі процедури у відповідності до таких законодавчих актів: “Про телебачення та радіомовлення”, “Про вибори Президента України”, “Про вибори народних депутатів”, нормативно-правових актів Центральної виборчої комісії, Кабінету міністрів України та інших актів центральних органів виконівчої влади.	Допомога органам влади України у ознайомленні з виборчими правами та процедурами якомога більшої кількості виборців України.	
13. Визначити прогалини та дублювання у сфері підтримки виборчих процедур.	РГВП: ЦВК, НГО, міжнародна спільнота.	На регулярних засіданнях РГВП визначатимуться прогалини та дублювання у сфері підтримки виборчих процедур для того, щоб забезпечити органи виконавчої влади надійною та вчасною інформацією.	1. Повномасштабний план підтримки питань у сфері виборчих процедур, з метою забезпечення надання надійної та своєчасної інформації відповідним органам, включаючи РГВП. 2. Координація діяльності виконавців, зайнятих у підтримці виборчих процедур.	

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
14. Привернення уваги до гендерних питань у діяльності, пов'язаній з виборами.	Програма Розвитку Організації Об'єднаних Націй (UNDP).	Привернення уваги до гендерних питань у діяльності, пов'язаній з виборами.	1. Підвищення обізнаності з гендерними питаннями у діяльності, пов'язаній з виборами в Україні. 2. Сприяння доступу жінок до діяльності, пов'язаної з виборами в Україні.	
15. Підтримка підвищення рівня обізнаності з фінансовими аспектами виборчої кампанії.	РГВП: ЦВК, НГО, міжнародна спільнота, Фонд Європа XXI, НДІ, МРІ, Коаліція “Свобода вибору”.	Підвищення рівня обізнаності з фінансовими аспектами виборчої кампанії, включаючи внески на кампанію, платну політичну рекламу та використання державних коштів.	Допомога органам влади України у забезпеченні відповідності кандидатів законодавству про фінансування виборчої кампанії, шляхом підвищення обізнаності, та забезпечення передачі звітів виконавцям про можливі невідповідності.	
16. Підтримка підвищення обізнаності з виборчим законодавством України.	РГВП: ЦВК, НГО, міжнародна спільнота.	Допомога у забезпеченні відповідності дій кандидатів чинному законодавству.	Чесна та прозора виборча кампанія.	

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
17. Підтримка створення бази даних, яка включає більше 33000 виборчих дільниць.	РГВП: ЦВК, НГО, міжнародна спільнота.	Створення повної бази даних усіх виборчих дільниць, їх координат, ознак (доступність, тип будівлі, фактори, які впливають на таємність голосування) та опису обладнання.	Графічна база даних, розроблена для допомоги у роботі ЦВК, РГВП, Координатора проєктів ОБСЄ в Україні та ODIHR EOM. Первісна база даних повинна включати координати, опис обладнання виборчих дільниць в Україні. Планується включити також і інші параметри. Оскільки дані прив'язані до конкретних об'єктів, графічна база даних складається з карти, на якій можна вибирати „мишкою” об'єкти та отримувати доступ до матеріалів на обласному (територіальному), районному (дільничому) та національному рівнях.	

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
18. Підтримка створення офіційного списку місцевих задіяних у виборах посадовців.	РГВП: ЦВК, НГО, міжнародна спільнота.	Створення повного офіційного списку у формі бази даних усіх задіяних у виборах посадовців на територіальному та дільничому рівнях.	Графічна база даних, розроблена для допомоги у навчально-тренувальній роботі ЦВК, РГВП, Координатора проектів ОБСЄ в Україні.	
19. Підтримка планування “exit polling”.	Демократичні ініціативи, Український центр економічних та політичних досліджень імені Олександра Разумкова, Український інститут соціальних досліджень, Центр соціальних та політичних досліджень.	Планування “exit polling”.	Підтримка достовірності результатів виборів.	

V. ЗМІ

Цей тематичний напрям має на меті підвищення якості висвітлення виборів у ЗМІ, підвищення інформованості виборців та надання усім виборцям рівного доступу до інформації про усіх кандидатів та/або партій.

A. Компонент ЗМІ

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
1. Визначення груп співпраці з ЗМІ та створення Робочої групи з питань ЗМІ (РГЗМІ).	РГЗМІ: ЦВК, Комітет ВР з питань свободи слова та інформації, RFoM, Уповноважений ВР з прав людини (до групи також можуть входити інші зацікавлені особи).	Визначити усі відповідні групи співпраці зі ЗМІ та встановити робочі відносини на загальнонаціональному рівні. РГЗМІ проводитиме регулярні зустрічі з метою визначення потреб та прийняття рішень про те, що необхідно зробити для допомоги у вирішенні питань, пов'язаних з діяльністю ЗМІ.	1. Інституціоналізовані засідання, на яких відбуватиметься обмін інформацією щодо діяльності ЗМІ в Україні. 2. Визначити прогалини та дублювання у діяльності РГЗМІ. 3. Досягнення консенсусу у реагуванні на прогалини та призначити відповіданих виконавців. 4. Встановлення комунікаційних каналів між РГЗМІ та РГВР. Питання для обговорення: про що звітувати, як звітувати, та як часто це робити.	
2. Встановлення відносини з Комітетом ВР з питань свободи слова та інформації.	Комітет ВР з питань свободи слова та інформації.	Встановити безпосередні робочі відносини з Комітетом ВР з питань свободи слова та інформації.	Створити канали зв'язку з відповідними законодавчими органами стосовно питань ЗМІ.	

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
3. Встановлення відносини з Уповноваженим ВР з прав людини.	Уповноважений ВР з прав людини.	Встановити безпосередні робочі відносини з Уповноваженим ВР з прав людини з питань, пов'язаних зі ЗМІ.	Співробітництво у сфері забезпечення свободи слова та свободи інформації.	
4. Встановлення відносини з Національною Радою України з питань телебачення та радіомовлення.	Національна Рада України з питань телебачення та радіомовлення.	Встановити безпосередні робочі відносини з Національною Радою України з питань телебачення та радіомовлення.	Створити канал зв'язку з РГВР.	
5. Встановлення відносини з Державним комітетом телебачення та радіомовлення.	Державний комітет телебачення та радіомовлення.	Встановити безпосередні робочі відносини з Державним комітетом телебачення та радіомовлення.	Створити канал зв'язку з РГВР.	
6. Визначення усіх інших активістів, пов'язаних зі ЗМІ, які займаються інформованням виборців та тренінгами, включення їх до складу РГЗМІ.	Усі відповідні робочі групи. CURE, IREX Pro Media, компанія Бі-Бі-Сі (British Broadcasting Corporation, BBC), BBC World Trust, Медіа-центр BBC в Одесі, інформаційна агенція „Ассошіейтед Прес” (AP), агенція Рейтерс (Reuters), Internews-Network, Internews-Україна.	Визначити всіх інших учасників, які будуть залучені до діяльності, пов'язаної зі ЗМІ, включаючи підвищення інформованості виборців та встановлення робочих відносин.	Так само, як у №1.	

В. Сфери координації

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
1. Визначення суб'єктів тренінгів: організацій, що співпрацюють зі ЗМІ, журналістів та НГО.	РГЗМІ: ЦВК, Комітет ВР з питань свободи слова та інформації, RFoM.	На засіданнях робочих груп будуть визначені суб'єкти, що потребують тренінгів.	1. Шляхом оцінки потреб будуть визначені суб'єкти тренінгів. 2. Вироблення методології для визначення потреб з питань тренінгів.	
2. Визначення тренерів, які проводитимуть тренінги.	РГЗМІ: ЦВК, Комітет ВР з питань свободи слова та інформації, RFoM.	На регулярних зустрічах РГЗМІ будуть визначені тренери, які будуть проводити тренінги для різних груп, задіяних у сфері ЗМІ.	Розроблений список тренерів, узгоджений з переліком суб'єктів тренінгів.	
3. Координація підготовки тренерів.	РГЗМІ: ЦВК, Комітет ВР з питань свободи слова та інформації, RFoM.	Підготовка тренерів, з питань, які стосуються ЗМІ.	1. Повномасштабний тренінг та розміщення тренерів в усіх регіонах для повного охоплення України. 2. Допомога органам влади України у забезпеченні представників місцевих ЗМІ та відповідних груп необхідними знаннями для успішного виконання ними своїх функцій.	

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
4. Підтримка навчання журналістів з питань, пов'язаних із виборами.	РГЗМІ: ЦВК, ВР, RFoM, Комітет ВР з питань свободи слова та інформації, Уповноважений ВР з прав людини.	Проведення тренінгів з виборчих питань для журналістів.	1. Повномасштабний тренінг журналістів в усіх регіонах України. 2. Допомога органам влади України у забезпеченні всіх журналістів, які висвітлюють вибори, необхідними знаннями для успішного виконання ними своїх обов'язків.	
5. Спостереження за висвітленням ЗМІ кандидатів під час виборів.	РГЗМІ: ЦВК, RFoM, Комітет ВР з питань свободи слова та інформації, Уповноважений ВР з прав людини.	Спостереження за висвітленням ЗМІ кандидатів на телебаченні, по радіо, у електронній та друкованій пресі.	Допомога органам влади України у забезпеченні рівного і неупередженого висвітлення усіх кандидатів.	
6. Координація діяльності осіб задіяних у розгляді скарг у сфері ЗМІ, пов'язаних з виборами.	РГЗМІ: ЦВК, RFoM, Комітет ВР з питань свободи слова та інформації,	Координація діяльності осіб задіяних у розгляді скарг у сфері ЗМІ, пов'язаних з виборами.	Допомога органам влади України в оцінці скарг пов'язаних з ЗМІ під час виборів.	

VI. Робоча Група Високого Рівня (РГВР)

РГВР забезпечує зв'язки між усіма інформаційними мережами та українськими владними органами на належному рівні, з метою охоплення усіх аспектів проекту. Координатор проектів ОБСЄ в Україні обробляє та розповсюджує інформацію з усіх сформованих мереж до РГВР і координує діяльність РГВР і всіх інших відповідних виконавців. Мета – створення інструменту, який дозволяв би проводити обговорення питань підвищення ефективності допомоги органам влади України.

А. Компонент РГВР

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
1. Формування РГВР.	Міністерство закордонних справ України, міжнародна спільнота, ЦВК, Уповноважений ВР з прав людини.	РГВР проводитиме регулярні зустрічі для оцінки виконання проекту, з метою визначення дій, які є необхідними для підтримки справедливих та прозорих виборів в Україні.	1. Інституціоналізовані засідання. 2. Застосування найкращої практики в оцінці потреб: призначення відповідних виконавців. 3. Сприяння складанню проекту настанов з метою здійснення оцінки успіху робочої групи серед членів РГВР та складання протоколів для забезпечення неупередженості в роботі ОБСЄ.	

В. Процедурні механізми

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
1. Скликання регулярних засідань РГВР та складання протоколу для організації ротації засідань між представництвами.	РГВР: Міністерство закордонних справ України, міжнародна спільнота, ЦВК, Уповноважений ВР з прав людини.	Регулярні засідання РГВР в приміщенні різних посольств, за принципом чергування відповідно до складеного графіку.	Направлення інформації про недоліки на розгляд належним органам відповідного рівня.	
2. Сприяння у складанні проекту настанов стосовно співробітництва між членами РГВР та складання протоколів для забезпечення неупередженості ОБСЄ.	РГВР: Міністерство закордонних справ України, міжнародна спільнота, ЦВК, Офіс Уповноваженого ВР з прав людини.	Настанови, в яких конкретизуються робочі відносини РГВР, та які забезпечують неупередженість в роботі Координатора проектів ОБСЄ в Україні.	Протоколи, в яких конкретизується процес прийняття рішень у РГВР.	
3. Розроблення механізмів для покращення координації з питань, пов'язаних з виборами, між органами влади України та міжнародною спільнотою.	РГВР: Міністерство закордонних справ України, міжнародна спільнота, ЦВК, Уповноважений ВР з прав людини.	Розроблення механізмів, які встановлюють канали комунікації між органами влади України та міжнародною спільнотою.	1. Створення каналів комунікації між органами влади України та міжнародною спільнотою. 2. Допомога органам влади України у забезпеченні прозорості виборчого процесу для всіх сторін.	
4. Розроблення механізмів для інформування МЗС про діяльність Координатора проектів ОБСЄ в Україні.	РГВР: Міністерство закордонних справ України, міжнародна спільнота, ЦВК, Уповноважений ВР з прав людини.	Розроблення механізмів повідомлення МЗС про діяльність Координатора проектів ОБСЄ в Україні	Взаємні угоди про протоколи обміну інформацією.	

Діяльність	Імовірні партнери/виконавці	Опис	Очікувані результати	Додаткові примітки
5. Розроблення механізмів розв'язання проблем.	РГВР: Міністерство закордонних справ України, міжнародна спільнота, ЦВК, Уповноважений ВР з прав людини.	Розробка механізмів розв'язання проблем.	Розвиток можливостей визначення та роботи з імовірними недоліками і обговорення безпосереднього реагування з боку відповідних виконавців.	
6. Розроблення механізмів, що дозволяють визначити, про яку інформацію слід звітувати, та методів обробки таких звітів з боку Координатора проектів ОБСЄ в Україні.	РГВР: Міністерство закордонних справ України, міжнародна спільнота, ЦВК, Уповноважений ВР з прав людини.	Розроблення інформаційних протоколів, що конкретизують тип та формат інформації, яка звітується Координатором проектів ОБСЄ в Україні до РГВР та визначення процедурних механізмів оброблення такої інформації.	1. Розроблення інформаційних протоколів, що конкретизують тип та формат інформації, яка звітується Координатором проектів ОБСЄ в Україні до РГВР та визначення процедурних механізмів оброблення такої інформації. 2. Забезпечення якісного рівня інформації, яка звітується до РГВР.	

VII. Скорочення

АВА/СЕЕЛІ – Американська Асоціація Юристів/Правова ініціатива у Центральній Європі та Євразії

АР – інформаційна агенція „Ассошіейтед Прес” (Associated Press)

ВВС – компанія Бі-Бі-Сі (British Broadcasting Corporation)

ЦВК – Центральна виборча комісія України

ЦМКЗПУ – Центр миру, конверсії та зовнішньої політики України

CURE – Український освітній центр реформ

КВУ – Комітет виборців України

ТВК – Територіальна виборча комісія

РГВП – Робоча група з виборчих процедур

РГВР – Робоча група високого рівня

IREX – Міжнародна рада наукових досліджень та обмінів

MPI – Міжнародний республіканський інститут

ХПГ – Харківська Правозахисна Група

ДС – Довгострокове спостереження

МЗС – Міністерство закордонних справ України

Мінюст – Міністерство юстиції України

РГЗМІ – Робоча група з питань ЗМІ

НДІ— Національний демократичний інститут

ODIHR/ODIHR EOM – Бюро демократичних інститутів та прав людини/ Місія спостерігачів за виборами від Бюро демократичних інститутів та прав людини

ОБСЄ – Організація з безпеки та співробітництва у Європі

ДВК – Дільнична виборча комісія

ПСПУ – Програма Сприяння Парламенту України

РГВП – Робоча група з верховенства права

RFoM – Представник ОБСЄ з питань свободи слова

UNDP – Програма Розвитку Організації Об’єднаних Націй

УАВПП – Українська Асоціація Видавців Періодичної Преси

ВР – Верховна Рада